

www.e-rara.ch

**Silva locorum, qui frequenter in concionibus occurrere solent, omnibus
divini verbi concionatoribus, cum primis utilis & necessaria**

Luis

Venundatur Parisiis, 1586

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: RRa 166

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-26764>

Vitia sub virtutis specie.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

virtus probatio erit in illis, & non demorabuntur projicere illā. Hoc est, quemadmodū Lydius lapis, purū ab adulterino auro difcernit, ita virtutē boni viri amplectunt: mali autē eā protinus ut illam attingūt, à se rejiciūt. Ex his verbis colliges, quomodo virtus & facilis & difficilis sit pro varijs hominū studijs & ingenijs. De studiosis enim dicitur, in opere ipsius exigūū laboris: de inerti-
tibus autem nimis esse asperam & onerosam. Vtimur autem hoc loco ad exhortationem virtutis.

Vitia sub virtutis specie.

Gregor. Sicut plerique reticēt ex timore, & tamen tacere se existimāt. Sex humilitate: ita & multi loquuntur per impatentiā elationis, & tamen se loqui credunt per libertatem rectitudinis. *Gregor. in moral.*

Quidā ut fruātur Deo dispensatorie vtuntur saeculo, alij ut saeculo fruantur, transitoriē Deo vtuntur. *Greg. in mor. lib. 2. c. 9.*

Bernar. Magna abusu, parcitas putat avaritia, sobrietas austeritas creditur: silentium tristitia reputatur. Econtrā remissio, discretio creditur: tristitia silentium indicatur. Loquacitas affabilitas, cachinnatio iucunditas: mollicies vestimentorum & equorū fastus, honestas: lectorum superfluus cultus, mundicia. *Bernar. in Apol.*

Prosper. Superbus vult se credi constantem: prodigus, liberalem: avarus, diligentem: temerarius, fortem: inhumanus, parcū, ignavus, quietum: timidus, cautum. *Prosper. de vita contemplativa libro quarto.*

Clima. Sicut cum aquam ex fontibus exhaurimus, nonnumquam ea etiam, quæ dicitur rana, vnā hausimus: ita & cum virtutes exercemus, sic sæpe, ut & vitia clam illis implicita, & connexa simul arripiamus, exempli causa: hospitalitati, gastrimagia connexa est: dilectioni, fornicatio: discretionis astus: prudentiæ, nequitia: mansuetudini, simulatio, & tarditas, & desidia: gaudio, elatio: spei pigritia: quieti solitudinis, accidia & torpor: castitati, amaritudo: humilitati confidentia atque his omnibus veluti commune colyrium, imo vero venenum, inanis gloria connexa est. *Ioā. Clima. Grad. 26.*

Cernenda

Cernenda sunt diligenter, ne ea nos fallant vitia, quæ virtutem videntur imitari. Nam & prudentiam, malitia & temperantiam, immanitas in voluptatibus aspernendis; & magnitudinem animi, superbia in animis extollendis; dispicientia in contemnendis honoribus, & liberalitatem effusio, & fortitudinem audacia imitatur, & religionem superstitio, studiisque bonis similia videntur ea, quæ sunt in eo genere nimia. Cice. in Parr.

Cicero.

Nulla periculosiora vitia, quam quæ virtutem imitantur. Quintil.

Quintil.

¶ Sæpe staneus discus adeo splendet, ut argenti nitorem imitari videatur, quid tamen illud sit, ignis declarat. Stantum siquidem in igne liquefit, argentum vero immotum manet. Ad hunc modum falsa iustitia veram imitatur, tribulationis tamen ignis declarat, quæ vera quæ falsa sit.

COLLE.

Pulchra sane religio: ut Iudæi religiosius sabbathum Parasceus celebrarent, rogauerunt Pilatum ut crucifixorum crura frangerentur: quod tormenti genus grauissimum erat. Hæc est hypocritarum religio. Idem etiam non introierunt pretorium ut non contaminarentur, qui tamen eodem tempore innocentissimi agni sanguine se cruentabant. Sic fidelium multi, maiora præcepta volantes, de minimis solliciti sunt.

Idololatæ simulachris ligneis & lapideis Iouis & Martis aut Mercurij nomina imponebant, quibus impositis protinus illa tanquam vera numina adorabant. Ad hunc modum scelerari homines virtutibus quidem ignominiosa nomina, vitii autem honorifica imponunt, quæ ex te illud protinus sequitur, ut affectus nostri non rerum naturam, sed nominum attendentes, virtutes odeant, & vitia consecretur. Hoc Satanæ artificium est,

Virtus in medio.

¶ Virtus ideo difficilis est, quia in medio ita consistit, ut quocumque te inclinaueris, à veritatis tramite denies. Quare per virtutis iter tanta cura ingredi debemus, quanta qui per funem aliquem in sublimi positum in publicis spectaculis procedunt: qui si vel leuiter

COLLE.

à medio declinent præcipientes ad ima ruunt. Sic igitur à virtute cadit, quisquis à media illa semita deuiat.

Quoniam virtus ac etiam veritas in medio constituta est, quibus in utroque latere duo vitia velut in insidijs posita sunt, quæ frequenter virtutis imagine fallunt, ideo magna cura providendum, ut medium in omnibus spectemus, & extrema omnia fugiamus. Hac autem ratione, ab huius miserandæ ætatis erroribus tuti esse poterimus. Itaque non tantum tribuamus spei, ut timoris Domini obliuiscamur, & aut in præsumptionis vitium incidamus: Rursumque non ita immodico timore concutiaris, ut abhorbearis ab ipso & spei anchoram amittas. Præterea non ita te externis cæremonijs addicas, ut internæ puritatis & pietatis obliuiscaris (quod Phariseorum erat) neque ita sola spiritualia exercitia colas, ut externa opera sacrasque cæremonias cum Lutheranis fastidias atque contemnas. Non ita te contemplatiuæ vitæ studiis addicas, ut proximorum curam penitus negligas (præsertim cum opera tua egæt) neque te ita illis totum tradas, ut orationis & meditationis studium omnino deferas. Ad hæc non tantum tribuas gratiæ, ut liberum arbitrium cum Lutheranis extinguas: nec tantum libero arbitrio, ut gratiam cum Pelagianis deijcias. Item nõ ita tibi tuisque viribus diffidas, ut desperatione fractus, otio torpeas, nihilque audeas conari: nec rursum ita coneris, ac tibi ipsi innitaris, ut non totus ex diuino auxilio pendeas. Cum vero passionis dominicæ mysterium contemplaris, non ita solam eius misericordiam, bonitatem, & charitatem (quæ ibi maxime elucet) spectes (quò spem & charitatem tuam in Christum alas) ut non etiam in alias Christi virtutes oculos conijcias, ut intelligas quid tibi sit eius exemplo faciendum. Lutherani illud tantum aspicunt, quo segnes ad bene operandum efficiuntur: at catholici utrumque aspicere debent, ut in timore pariter & amore Domini radices figant. In illo nanque Ezechielis libro scripta erant, lamentationes & carmina & vç: ut intelligas in Christo non modo quæ ad laudem & gratiarum actionem, sed etiam quæ ad præteritorum dolorem & futurorum cautionem faciunt consideranda esse. Itaque si mel inuenisti, comede quod tibi sufficiat, ne forte &c. Mel autem suauissimum est gratia, misericordia, & charitas Saluatoris: quæ ita consideranda sunt ne quæ sunt officij nostri quo-

quoquo modo obliuiscamur. Ad hūc modū sunt alij qui solā Dñi misericordiam contemplantes, in peccatis securi in vtramque aurem dormiunt. Alij rursus diuinam ira iustitiam metuunt, vt infinitis scrupulis conscientiæ, & immodico timore ac dissidentia obruantur: cum vtrumque tamen considerandum esset, iuxta illud. Ne dicas, misericordia Domini magna est, multitudinis peccatorum meorum non memorabitur. Misericordia enim & ira ab illo cito proximant, & in peccatores respicit ira illius. Omnibus ergo in rebus medium tenendum est, & extrema omnia declinanda, Sic cibos sale, modico non multo condimus: sic vinum aqua temperamus: quidquid enim aut nimium aut parum est, extra regulam est, Solus erga Deū amor, modo caret: quia (vt ait Bern.) Causa Deum diligendi, Deus est: modus est sine modo diligere. Huc pertinet & illud ex Prouer. Qui fortiter premit vbera ad eliciendum lac, exprimit butyrum, & qui vehementer emungit, elicit sanguinem. Ex quibus verbis illud colligimus, quod apprime in vita esse vtile Comicus ait: Ne quid nimis, sed omnia modeste.

Virtus facilis & difficilis.

¶ Caro nostra habitat in patria sua, anima vero (cuius est cœlestis origo) aduena est & peregrina, Radices malorum videlicet affectus sunt intra nos, nobiscumque nascuntur: bonorum vero radices (quæ sunt dona Dei) extra nos sunt, hoc est aliunde importantur. Mala opera per nos edere possumus: bona vero (hoc est Deo grata) sine Dei ope nō possumus. Vt bonus sis, virtutes omnes habere necesse est: vt vero malus, vnū sufficit vitiū quo detinearis. Vt pio aliquo affectu in Deum mouearis, frequēter magno labore conandū, & omnia tentanda sunt, vt vero aut ira, aut odio, aut libidinoso aliquo affectu inflāmeris, sola frequēter cogitatio, vel in transiū hoc efficit. Ex his patet, virtutem quidem esse difficilem, arctamque salutis viā: ac proinde summa ope atque vigilātia niti oportere, vt eam assequamur. Quauis nō abnuo diuina præsidia volētibus præsto esse, quibus hæc rāte difficultates superētur.

Arduam atque difficilē esse salutis viam, contraque vitiōrū facilem, vel hoc argumento probare licet; quod virtus quidem con-